

PROZA

Dušan Merc *Imeti v rokah*

Fantje se nismo dobro poznali, mogoče dva ali trije natančneje, vendar smo se vedno pogosteje zbirali pred dekliškim internatom. Nekaj je bilo domačih, tistih, ki so tam stanovali, drugi pa smo bili mestni. V nekdanji kapelici je bil vsako soboto, od oktobra pa nekako do sredine maja vsakega šolskega leta, ples, potem pa je uprava plesu prekinila, ker naj bi se mladina učila za zaključne izpite.

S teh plesov, in tudi sicer, smo se z dekleti poznali. Tako, bežno, mimogrede. Na te plesu so prihajali dijaki in dijakinje iz vseh srednjih šol, iz vseh internatov, upravniki so bili domenjeni med seboj, kako naj bi to potekalo. In tudi je. Spodobno.

Vsak med nami je imel skrito željo. Skorajda ljubezen, bi se lahko reklo. Eno od deklet. Gledali smo njihova telesa, prsi, predvsem prsi, lovili smo njihove poglede, hoteli smo se jih dotakniti, bile so kakor iz sanj. Nismo se niti spraševali, ali bi bila morda dva ali trije imeli radi isto dekle. Za to ni bilo nobene potrebe.

Vendar je bilo dekle, ženska neko neodkrito, nepoznano poželenje, nekaj, kar te nerazložljivo privlači, ki ima nad tabo veliko moč, čeprav natančno ne veš, kaj naj bi, kako naj bi. V pogovorih med nami je bilo vse jasno, vsi so veliko govorili, le nekateri so bili povsem tiho, vsi pa smo si nekako želeli tistega dotika, kožo na kožo, tistega končnega, tistega nekako neizrekljivega. Vsi smo vedeli, za kaj gre, vsi smo vedeli, kako se reče, kako se reče nekako strokovno ali kulturno in kako poulično, vulgarno. Pa vendar. Veliko besed, za katere smo vedeli samo približno, kaj pomenijo.

Spomin telesa na ples je dajal obljubo na nekaj več, na tisto pravo, ples sam je bil dosti premalo, ples je bil samo nekakšna obljuba, upanje. Končal se je, vse upanje in hrepenenje pa je ostalo.

Bile so tam, hodile so vsepovsod, se nam smejale, gledali smo se, spremljali smo se, neskončno smo se pogovarjali, tisto pravo, tisto zaresno pa se ni zgodilo. Niti ni bilo ne prostora ne priložnosti, ker še ni prišel naš čas. Med seboj smo si nekako širokosrčno torelirali netočnosti in domišljajske laži. Nismo poznali zavisti, čeprav smo na skrivnem pogledovali, kdo bi mogel imeti pred nami kakšno izrazitejšo prednost, ki bi dekletom bolj godila.

Za vse nas sta bila najbolj obupna dneva sobota in nedelja. Dekleta so morala biti v internatih že ob pol osmih, potem pa so vse vhode enostavno zaklenili, dežurna vzgojiteljica ali vzgojitelj pa je bil buden še do poznih ur, tako da se ne bi zgodilo kaj nepriemerne.

Poti do deklet ni bilo. Ostalo nam je samo to, da smo se po mili volji zabavali tako, da smo mi stali pod okni, one pa so visele s telesi dol proti nam in se nam smejale, si nekaj šepetale, se vračale na okno, izginjale. Kdo je najbolj duhovit, kdo bo nekako užalil drugega, pa ne prehudo, vse v nekem tovariškem ozračju.

Seveda smo bili fantje na neki način med seboj tudi tekmeči. Ker pa nismo natančno vedeli, katera dekleta smo si v svojih mislih in sanjarijah najbolj želeli, med nami ni bilo posebnih napetosti. Vsakdo je svoje misli na konkretno dekle previdno skrival in si nekako domišljal, da bi si utegnili na kateri koli način pridobiti odločujočo prednost, ko bi šlo zares.

Navidezna brezbriznost je bila edino orožje, ki smo ga imeli. One so bile tam visoko gori, niti nismo vsi vseh poznali, vedno se je pokazala kakšna nova pri oknu in vedno se je naši skupini pridružil kak nov fant.

Tistega dne, bila je sobota, pred nami so bile počitnice in potem bi se razšli in z novim letom bi se stvari spremenile. Mogoče bi se katera od njih ne vrnila v Ljubljano, mogoče bi že končala šolanje.

Pred nami so bile počitnice.

Kadar se je pred internat pripeljal Miran, smo bili vsi nekakšni poraženci. Edini je imel vespo. Mogoče bratovo, mogoče očetovo. Seveda bi vsi dali vse, da bi bili na njegovem mestu. Sedel je na njej, z eno nogo malomarno na tleh in se brezbrizno udeleževal vseh naših pogovorov, čeprav je vedel, kako močno nas prekaša.

Vsi smo mu to priznavali in vsi smo nekako vedeli, da bi prevzel s to vespo dekle komur koli. Ta vespa je bila nad vse. Mogoče za nas še bolj kot za dekleta. Edino, kar bi se mogoče lahko merilo s to vespo, bi bila kitara in igranje nanjo. Ampak vsi bi se smejali, če bi kdor koli med nami prišel pred internat s kitaro. Dekleta tam gori mogoče ne. Med nami pa bi se osmešil.

Nenadoma je Boris, doma je bil iz železničarskih blokov, starša sta delala pri železnici, začel plezati po strelovodu, da bi prišel k dekletom.

Nikoli nismo izvedeli, v katero od deklet je bil zaljubljen, katere si je tako silno želel. Pomislil sem, da mu ni bilo do nobene posebno, tako kot meni ne, da bi imel katero koli med njimi, da bi jo imel za vedno, za celo življenje. In vsi smo vedeli, ko je začel, da je zasenčil Mirana in njegovo vespo, in vsi smo bili veseli, da se je to zgodilo, in vsi bi bili na njegovem mestu, če bi imeli dovolj poguma in dovolj prepričanja o svojih lastnih močeh.

Vsi smo ga občudovali. Takšne predrznosti si ni dovolil nihče med nami, toliko moči verjetno ni imel nihče in toliko smelosti tudi ne.

Pravzaprav nihče ni vedel, kaj naj bi tam gori med njimi počel. In vsi bi bili na njegovem mestu. Lahko bi se smejale, videl bi, kakšne sobe imajo. Več pa ne. In lahko bi prišla vzgojiteljica in ga nagnala in katera od deklet bi dobila ukor. To bi bilo vse. Ampak na to ni nihče pomislil. Vsi bi šli z njim tja gor, k njim, v njihove sobe

Vzpenjal se je hlastno, občudovali smo njegovo moč, glasno smo navijali, vendar smo šele tedaj opazili, da ni samo šest nadstropij, da jih je več, da je pritličja za dve nadstropji.

Potem je šlo vedno teže in nekako na polovici se je ustavil. Gledal nas je in začel počasi s težko kontroliranimi gibi plezati navzdol. Šlo je teže kakor navzgor. Zgoraj je bil smeh deklet glasno slišen, izzivanja ni in ni hotelo biti konec, spodbujanje se je nadaljevalo, čeprav se je spuščal. Celo nekaj posmehljivih besed je padlo.

Tam na sredi je bil povsem sam. Nihče mu ni mogel dati roke, nihče ni mogel biti opora. Pot nazaj, navzdol je bila strašna. Tam je bil neskončno sam.

Potem je bil nekje nad prvim nadstropjem, ko se je spustil. Zdelo se je, da bo elegantno doskočil, da bo izvedel vse v velikem slogu, kot je mogoče znal. Pa ni bilo tako. Ni se odgnal od stene, kar spustil se je. Zavrtinčilo ga je, da je glava nekajkrat udarila ob vogal stavbe.

Obležal je na tleh, dlani je imel popolnoma krvave. Pocinkana valjana pločevina se mu je zarezala do kosti. Vedel sem, da je potreboval več moči, da se je spustil, kakor da se je dvignil. Kako čudno.

Obrazi deklet so izginili z oken. V ušesih je odmeval krik ene izmed njih. Zoprn, predirljiv, nemočen, histeričen.

Šel sem k njemu, z velikim strahom in gnusom, kaj bom videl. Oči je imel odprte, odsotne, gledal je v večerno nebo, tudi smehljal se je odsotno. Dvignil sem mu glavo, ni se mi več gabil, ko sem bil čisto ob njem. Pravzaprav nisem niti vedel, kako se piše. Zatilje je imel povsem mehko, oblika glave je bila nekako privzdignjena. Nikjer, samo na dlaneh je bil ves krvav. Ko so ga odpeljali, je bil mogoče še živ. Potem smo zvedeli, da ne več.